

APLICATIU

GUIA DOCENT

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Grans Temes de la Història
Codi	100218
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs. Primer i segon semestre
Horari	Dilluns-dimecres, 8:30-10:00 h. (1r. Semestre) Dilluns-dimecres, 10-11,30 h. (2on. Semestre)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català i un grup en anglès

Professor/a de contacte

Nom professor/a Josep Maria Solé i Sabaté

Departament Història Moderna i Contemporània

Universitat/Institució UAB

Despatx B7-1136

Telèfon (*) 93 581 81 60

e-mail JosepMaria.Sole@uab.cat

Horari d'atenció

2. Equip docent

Nom professor/a: Montserrat Jiménez Sureda.
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7-1068
Telèfon (*): 93 581 11 38
e-mail: Montserat.Jimenez@uab.cat
Horari de tutories:

Nom professor/a: David Ballester Muñoz
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7-1092
Telèfon (*): 935868157
e-mail: david.ballester@uab.cat
Horari de tutories: dv, 16-17h.

Nom professor/a: Doris Moreno Martínez
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7-1076
Telèfon (*): 93 581 32 27
e-mail: Doris.Moreno@uab.cat
Horari de tutories: dilluns 11:00-13:00h.

Nom professor/a: Almudena Blasco Vallés
Departament: Ciències de la Antigüedat y de la Edat Media
Universitat/Institució: UAB
Despatx: 161/B
Telèfon (*): 93586890
e-mail: Almudena.blasco@uab.cat
Horari de tutories: Dilluns-Dimecres: 8:00-8:30. Dimecres 11:30-13:00

Nom professor/a: Arnau González i Vilalta
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx:
Telèfon (*):
e-mail: arnaugvilalta@gmail.com
Horari de tutories: Dilluns de 10:00 a 11:00h.

Nom professor/a: Jordi Pomés Vives
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7-1114
Telèfon (*): 2869
e-mail: jordi.pomes@uab.es
Horari de tutories: dilluns i dimecres de 10 a 11h.

Nom professor/a: Lluís Ferran Toledano
Departament: Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7-1112
Telèfon (*): 93 581 11 62
e-mail: LluisFerran.Toledano@uab.cat
Horari de tutories:

Nom professor/a: Tomàs Gimeno / Jordi Vidal
Departament: Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució: UAB
Despatx: B7/127 - B7/125

e-mail: Tomas.Gimeno@uab.cat Jordi.Vidal.Palomino@uab.cat
Horari de tutories: Dx 12-13:00h

Nom professor/a: Antoni Ferrer Abárzuza
Departament: Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució: UAB
Despatx B7/147
Telèfon (*)
e-mail Antoni.Ferrer@uab.cat
Horari de tutories: 11:30-13:30

Nom professor/a: Javier Anton Pelayo / Enric Pujol
Departament Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució UAB
Despatx B7-1070 / B7-
Telèfon (*) 93 586 81 63 /
e-mail Javier.anton@uab.cat /
Horari de tutories: - Fixe: dl-dx, 12:00 h. a 13:00 h. / Concertat: dl-dx, 14:30 h. a 16:30 h.

Nom professor/a Josep Maria Solé i Sabaté.
Departament Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució UAB
Despatx B7-1136
Telèfon (*) 93 586 81 60
e-mail JosepMaria.Sole@uab.cat
Horari de tutories

3.- Prerequisits

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Un recorregut generalista sobre els principals esdeveniments i processos de canvi i continuïtat de la Humanitat des de la Prehistòria i fins el món actual, amb diversos enfocaments temàtics de la Ciència Històrica (social, polític, econòmic, de gènere, cultural, ideològic). Teoria i metodologia de la Història.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CEF7. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques, des de la Prehistòria i fins a l'Època Contemporània.

Resultats d'aprenentatge

Avaluar críticament els models que expliquen des de la Prehistòria a l'Època Contemporània.

Competència

CEF4. Comprendre la matèria de forma integral i ser capaç d'identificar el context en el qual s'inscriuen els processos històrics estudiats

Resultats d'aprenentatge

Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.

Competència

CEF5. Relacionar els elements i factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics

Resultats d'aprenentatge

Descriure les estructures socials i polítiques de les diverses societats, des de la Prehistòria i fins a l'Època Contemporània.

Competència

CEF6. Usar correctament el lèxic específic d'Història

Resultats d'aprenentatge

Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina

Competència

CEF8. Identificar i analitzar el vocabulari específic que va produir cada una de les formacions socials que seran analitzades.

Resultats d'aprenentatge

Utilitzar de manera apropiada el vocabulari específic produït per cada formació social analitzada.

Competències transversals

CTF1. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat els coneixements adquirits.
CTF2. Desenvolupar habilitats d'aprenentatge autònom.
CTF3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda en la red.
CTF4. Organitzar el temps i els propis recursos per al treball: dissenyar plans amb establiment de prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
CTF5. Analitzar i sintetitzar informació.

6.- Continguts de l'assignatura

1. El sentit del temps. El concepte d'història.

- La mesura del temps. El temps segons la tradició clàssica. El temps per a la cultura popular. El temps per a la cultura cristiana. El calendari: hores, dies, mesos i anys. El rellotge. La cronologia. L'art del temps.
- Concepte d'història. Continuitats i ruptures. El debat historiogràfic sobre les perioditzacions. La divisió de la història per edats i l'eurocentrisme. La periodització marxista de la història.
- Els conceptes d'estructura i conjuntura. Curta i llarga duració. Temps individual, temps generacional

2. L'escenari de la història.

- Les bases físiques de la vida. La maquinària planetària: vents i corrents. La mar i l'home
- El clima i la història. El clima i el futur de la humanitat. Història i ecologia
- Els mapes i el descobriment del món. La imatge europea del món durant l'Edat Mitjana. La geografia llegendària. El sistema universal cristià. La representació de la terra. Els grans descobriments geogràfics.

3. El nombre dels homes: vida, subsistència i mort dels éssers humans

- El nombre dels homes. Naixement i fertilitat
- Matrimoni i família
- Mort ordinària i mort extraordinària. Actituds davant la mort.
- La dinàmica de la població. La població actual. Problemes

4. Formes de subsistència, treball i condicions de vida

- L'agricultura en la història humana. La nova agricultura medieval. La "primera" revolució agrícola. L'aparició d'una agricultura comercialitzada. El fracàs del "capitalisme agrari". L'agricultura i el futur de la humanitat
- Comerç i navegació en els temps antics. La construcció d'un mercat europeu. Àsia i Àfrica en el comerç intercontinental. La construcció d'un mercat mundial. La formació dels mercats nacionals. La reorientació del comerç mundial
- El creixement econòmic en el passat. La indústria abans de la industrialització. La revolució industrial. L'expansió de la industrialització moderna. Industrialització i creixement econòmic avui

5. Formes d'organització col·lectiva: La societat

- Sexe, gènere i família. La història de la dona
- Raça i esclavitud
- Castes, estaments i classes
- Elits i estatus

6. L'organització política. Estat i nació

- Orígens de l'Estat. La formació de l'Estat modern.
- La nació. L'estat-nació
- Societat, Estat i corrupció
- Imperis i colònies

7. Violència, poder i resistència

- L'origen de la guerra. La guerra dels cavallers. La "revolució militar". Les guerres nacionals i mundials. Els comptes de la guerra
- Rebel·lions i revoltes. Guerres civils i guerrilles
- La criminalització de la societat. El sistema penal de l'Antic Règim. La pena de mort
- "Classes perilloses" i policia. Les noves formes de repressió

8. Les idees: I. Creences i religions

- Les grans religions d'Orient
- Les religions de l'antiguitat clàssica
- Les religions de salvació. El cristianisme. Reformes i dissidències
- L'Islam
- Política i religió

9. Les idees: II. Cultura, civilització i ciència

- La transmissió de la cultura: l'escriptura i el llibre, l'alfabetització i la lectura.
- L'evolució de la ciència. El naixement de la ciència moderna. Pensament crític i Il·lustració. Ascens i crisi de la nova ciència
- Les arts i el món modern. El romanticisme. L'Art d'avantguarda del segle XX

10. Les idees: III. Cultura popular, cultura alternativa

- Cultura popular i cultura cortesana. La funció de la cultura popular medieval. Tradició popular i literatura culta
- El combat contra la cultura popular. La persecució de la bruixeria
- La invenció de la cortesia
- La pèrdua de l'autonomia cultural
- Cultura popular, cultura de masses

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Assistència a classes teòriques dirigides per el/la professor/a.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides per el/la professor/a.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Preparació de presentacions orals.

Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT

ACTIVITAT

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Dirigides

Classes teòriques	39	<p>Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.</p> <p>Descriure les estructures socials i polítiques de les diverses societats, des de la Prehistòria i fins a l'Època Contemporània.</p> <p>Avaluar críticament els models que expliquen des de la Prehistòria a l'Època Contemporània.</p>
Seminaris i pràctiques dirigides per el/la professor/a	6	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, pràctiques i seminaris.

Supervisades

Tutories	13	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, pràctiques i seminaris.
Exercicis pautats d'aprenentatge	9,5	Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Estudi personal	45	<p>Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.</p> <p>Avaluar críticament els models que expliquen des de la Prehistòria a l'Època Contemporània</p>
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca de informació bibliogràfica	30	Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

50% examen

40% treballs, pràctiques, exposicions orals

10% participació, assistència i progressió

L'únic element reavaluable és l'examen. Els treballs, exposicions i pràctiques participen o poden participar de la tutorització i l'essència de l'avaluació continuada

En cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Proves escrites; presentacions orals	7,5	<p>Avaluar críticament els models que expliquen des de la Prehistòria a l'Època Contemporània.</p> <p>Utilitzar de manera apropiada el vocabulari específic produït per cada formació social analitzada.</p> <p>Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina</p>

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

J. M. Roberts, *Historia del mundo. De la prehistoria a nuestros días*. Madrid: Debate, 2010. (tractament per etapes cronològiques)

J. Fontana, *Introducció a l'estudi de la història*. Barcelona: Crítica, 1997. (tractament

temàtic, més estructural, que és el que seguim per fer la proposta de temari en bona mesura)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Jack Goody, *El robo de la Historia*, Madrid: Akal 2011 (totes les èpoques històriques).

Peter Burke. *Historia Social del Conocimiento*, Barcelona: Paidós, 2012.

Peter Watson, *Ideas. Historia intelectual de la humanidad*, Barcelona: Crítica, 2006.

Donad Wassoon, *Cultura. El patrimonio común de los europeos*, Barcelona: Crítica, 2006.

C.A. Bayly, *El nacimiento del mundo moderno, 1780-1914*, Madrid: Siglo XXI, 2009.

INSTRUMENTS

R. Overy, *Historia del Mundo: The Times. La cartografía de la historia*. Madrid: La Esfera de los libros, 2007.

N. J. G. Pounds, *Geografía histórica de Europa*. Barcelona: Crítica, 2000.

DUBY, G. (ed.), *Atlas histórico mundial*, Debate, Madrid 2001.

KINDER, H.; HILGEMANN, W., *Atlas Histórico Mundial*, Istmo, Madrid 1999. □

R. Williams, *Palabras clave. Un vocabulario de la cultura y la sociedad*, Buenos Aires: Ediciones Nueva Visión

Elena SÁNCHEZ DE MADARIAGA (1998), *Conceptos fundamentales de historia*, Madrid: Alianza Editorial.

Pierre VILAR (1980), *Iniciación al vocabulario del análisis histórico*, Barcelona: Crítica.

10.- Programació de l'assignatura

Vegin-se diversos documents al campus virtual de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE